

۴۱۸۲۶۶۸

برتراند راسل

علم ما به عالم خارج

ترجمه‌ی منوچهر بزرگمهر

www.ketab.ir

سرشناسه:	Russell, Bertrand راسل، برتراند، ۱۸۷۲ - ۱۹۷۰ م.
عنوان و پدیدآور:	علم ما به عالم خارج / برتراند راسل؛ مترجم: منوچهر بزرگمهر
مشخصات نشر:	تهران: جامی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری:	۲۴۰ ص.
شابک:	978-600-176-278-9
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
موضوع:	شناخت فلسفه.
موضوع:	ذره گرایی منطقی.
شناسه افزوده:	بزرگمهر، منوچهر، ۱۲۸۹ - ۱۳۶۵ - مترجم.
رده بندی کنگره:	B۱۶۴۹
رده بندی دیویی:	۱۲۱
شماره کتابخانه ملی:	۷۵۴۲۵۸۷

خیابان دانشگاه، چهارراه وحدت نظری، شماره ۵۲

تلفن: ۶۶۴۶۸۸۵۱ - ۶۶۴۶۸۸۵۲

www.jamipub.ir info@jamipub.ir

علم ما به عالم خارج

برتراند راسل

ترجمه‌ی منوچهر بزرگمهر

چاپ نخست (جامی): ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰ جلد

چاپ: فراین

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۹ - ۲۷۸ - ۱۷۶ - ۶۰۰ - ۹۷۸

ISBN: 978 - 600 - 176 - 278 - 9

فهرست مطالب

۵	مقدمه مترجم
۱۶	مقدمه مؤلف
۱۹	متن کتاب
۲۱	فصل اول: تمایلات معاصر
۴۹	فصل دوم: منطق به عنوان حقیقت و ذات فلسفه
۷۵	فصل سوم: علم ما به عالم خارج
۱۰۹	فصل چهارم: عالم فیزیک و عالم حس
۱۳۷	فصل پنجم: نظریه اتصال یا پیوستگی
۱۶۰	فصل ششم: بحث تاریخی درباره مسئله عدم تناهی
۱۸۷	فصل هفتم: نظریه مثبت عدم تناهی
۲۰۹	فصل هشتم: در مفهوم علت و رابطه آن با مسئله جبر و اختیار و حریت

مقدمه مترجم

۱- ترجمه احوال مؤلف و شرح آثار او

برتراند آرثور ویلیام، سومین لرد از خاندان راسل در ۱۸۷۲ متولد شده و در تاریخ تحریر این سطور ۹۶ سال از عمر او می‌گذرد. راسل از جمله اشراف‌زادگان انگلیسی به اصطلاح کریم‌الطرفین است. پدرش ویکونت امبرلی^۱ پسر ارشد لرد جان راسل سیاستمدار معروف اعتدالی و اولین لرد خانواده و مادرش دختر لرد استانیلی آلدرلی بود. لرد امبرلی سه فرزند داشت که برتراند کوچکترین آنها بود. برادر بزرگش بعد از پدر لقب لردی را به ارث برد و در سال ۱۹۳۱ بعد از مرگ او برتراند حائز این لقب گردید. یکی از نکات قابل توجه درباره راسل این است که «پدر تعمیدی» او جان استوارت میل، منطقی و فیلسوف مشهور بوده که از مواخواهان سرسخت فلسفه تجربی انگلستان بشمار می‌رود و فرزند تعمیدی او از همان اوایل عمر با این فلسفه خو گرفته است.

پدر و مادر راسل هر دو در زمان طفولیت او درگذشتند و تربیت او به عهده جد پدری او قرار گرفت. راسل تا سال ۱۸۹۰ یعنی تا هیجده سالگی به اصطلاح پیش معلم «سرخانه» درس می‌خواند و در این سال موفق به گذراندن امتحان ریاضیات شد و در سلک شاگردان کالج^۲ ترینیتی دانشگاه کمبریج درآمد. در سال ۱۸۹۳ دوره ریاضیات را تمام کرد و مقام هفتم را به دست آورد و سپس به تحصیل فلسفه پرداخت و حائز مقام اول گردید. در سال ۱۸۹۶ پس از سفری به آلمان رساله‌ای درباره «دموکراسی اجتماعی آلمان» نوشت که اولین اثر او محسوب می‌شود. راسل

1. Viscount Amberley

2. Trinity College Cambridge

تا سال ۱۹۱۶ به تدریس فلسفه در کمبریج ادامه داد و در این مدت بیشتر به تحقیق در مسائل منطقی و ریاضی مشغول بود.

در این اوان به اتفاق یکی از دوستان و همدرسان خود به نام جرج ادوارد مور^۱ با فلسفه هگل و مکتب هگلیان انگلیسی که در کمبریج کرسی های فلسفی را اشغال کرده بودند به مخالفت برخاست و به رد آرا و عقاید برادلی یعنی معروف ترین صاحب نظر معاصر و استاد مسلم فلسفه پرداخت. ظهور مکتب «تحلیل منطقی» در حقیقت نتیجه مساعی مشترک «مور» و راسل است که بعداً راسل آن را تعدیل کرد و نام «اصالت اجزای منطقی» را بر آن نهاد، ولی مور همچنان تا آخر عمر به اسم تحلیل منطقی اکتفا کرد. در سال های آخر قبل از جنگ لودویک ویتگنشتاین^۲ معروف که از یهودیان اطریشی بود برای تکمیل تحصیلات فلسفه به کمبریج آمد و تحت نفوذ راسل قرار گرفت. کتاب مشهور «رسالة منطقیة فلسفیة»^۳ او حاصل مطالعات وی در نزد استاد است و راسل بر این کتاب مقدمه معروفی نوشته است که خود به منزله رساله مستقلی است و با بعضی آرای ویتگنشتاین در آن جا موافقت نکرده است.

در سال ۱۹۱۶ در بحبوحه جنگ اول جهانی بواسطه افکار صلح طلبی و تبلیغات ضد جنگ مورد تعقیب قرار گرفت و در سال ۱۹۱۸ مدت شش ماه به زندان افتاد و کتاب معروف خود موسوم به «فلسفه ریاضیات» را در زندان نوشت. در سال های بعد از جنگ راسل سفری به روسیه کرد و کتابی درباره حزب بلشویک نوشت. سپس به چین رفت و یک سال در دانشگاه پکن به تدریس پرداخت و کتابی درباره چین تألیف کرد. با اینکه اولیای دانشگاه کمبریج در سال ۱۹۱۹ او را دوباره دعوت به تدریس کردند. قبل از شروع به درس استعفا کرد و در سال ۱۹۲۶ به آمریکا رفت و یک سلسله خطابه های فلسفی ایراد کرد که کتاب حاضر یکی از آنهاست.

در سال ۱۹۲۷ به اتفاق عیال دوم خود مدرسه ای تأسیس کرد تا عقاید جدید و انقلابی خود را درباره تربیت جوانان به موقع عمل گذارد. در تمام این مدت به تألیف کتب فلسفی و تحریر رساله ها و مقالات سیاسی و اجتماعی مشغول بود و چند بار

۱. George Edward Morre (وفات در سال ۱۹۵۱).

2. Ludwig Wittgenstein

3. Tractatus Logico - Philosophicus

سعی کرد که به وکالت مجلس عوام انتخاب شود، ولی موفق نگردید. پس از شروع جنگ دوم از فعالیت و تبلیغ دربارهٔ تحریم جنگ و اشاعهٔ صلح طلبی دست کشید و به مخالفت با اصول مسلک نازی برخاست. در طول مدت جنگ در امریکا سکنی گزید و در دانشگاه‌های شیکاگو و کالیفرنیا به تدریس اشتغال داشت. در سال ۱۹۴۰ کالج شهر نیویورک او را به تهمت داشتن عقاید ضد دین و اخلاق از تدریس محروم کرد و مقامات قضائی این عدم صلاحیت او را تأیید کردند.

سپس مؤسسهٔ «بارنز» در فیلادلفی او را به تدریس دعوت نمود، ولی باز هم در سال ۱۹۴۳ اخراج شد و این بار علیه مؤسسهٔ مزبور اقامه دعوی کرد و به اخذ غرامت موفق گردید. در سال ۱۹۴۴ به انگلستان برگشت و مجدداً به سمت استادی فلسفه در کمبریج منصوب گردید و این مقام را تا سن بازنشستگی حفظ نمود.

راسل به عضویت انجمن علمی سلطنتی و آکادمی بریتانیا انتخاب شد و در سال ۱۹۴۹ به دریافت نشان لیاقت نائل گردید. در سال ۱۹۵۱ جایزهٔ نوبل در ادبیات نصیب او شد و از آن تاریخ به نشر عقاید صلح طلبی و مخالفت با سلاح اتمی مشغول گردید و در کلیهٔ نهضت‌های سیاسی و اجتماعی که به طرفداری صلح برپا می‌شد، شرکت می‌نمود. راسل از فیلسوفان ادیب و نویسنده است و شاید یکی از علل شهرت فراوان او همین حسن بیان او باشد. آثار و مؤلفات او بیش از آن است که بتوان همه را ذکر کرد، ولی مهمترین کتاب‌های فلسفی او به قرار زیر است:

۱- بررسی انتقادی فلسفهٔ لایب نیتز ۱۹۰۰

۲- مسائل فلسفه ۱۹۱۲

۳- علم ما به عالم خارج ۱۹۱۴

۴- عرفان و منطق ۱۹۱۸

۵- تحلیل عقل ۱۹۲۱

۶- تحلیل ماده ۱۹۲۷

۷- خلاصهٔ فلسفه ۱۹۲۷

۸- تحقیق دربارهٔ حقیقت و معنی الفاظ ۱۹۴۰

۹- تاریخ فلسفهٔ غرب ۱۹۴۵

۱۰- حدود و قلمرو علم انسانی ۱۹۲۸